

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-09660/2015-ERU

V Praze dne 29. října 2015

Č. j. 09660-3/2015-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v příkazním řízení podle ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. KO-09660/2015-ERU s účastníkem řízení, kterým je společnost **Inženýrské stavby Brno, spol. s r.o.**, se sídlem Brno - Medlánky, Hudcova 588/70b, PSČ 621 00, IČO: 41601645, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, rozhodl

takto:

- I. Účastník řízení, společnost Inženýrské stavby Brno, spol. s r.o., se sídlem Brno - Medlánky, Hudcova 588/70b, PSČ 621 00, IČO: 41601645 (dále jen „účastník řízení“), se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl
 - dne 7. května 2015 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Račice - Pístovice (okres Vyškov) u domu č. p. 172 zemní práce v souvislosti se stavbou „Oprava kanalizace Pístovice, STOKA AF“, při kterých došlo prostřednictvím zemního stroje k poškození středotlakého plynovodu PE DN 63,
 - dne 1. června 2015 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Brťov na ulici Tišnovská u nemovitosti č. p. 48 zemní práce v souvislosti se stavbou „II/377 Brťov - průtah“ při kterých došlo prostřednictvím zemního stroje k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE dn 25,a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, **dopustil spáchání dvou správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**
- II. Podle ust. § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání dvou správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona ukládá **úhrnná pokuta ve výši 40 000 Kč** (slovy: čtyřicet tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 30515.
- III. Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí,

a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 30515.

Odůvodnění

Dne 23. června 2015 a 11. srpna 2015 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození plynárenských zařízení 2 kontroly ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona ze strany účastníka řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 10. července 2015 protokol o kontrole č. K027315, č. j. 05585-6/2015-ERU a dne 17. září 2015 protokol o kontrole č. K037415, č. j. 07118-6/2015-ERU. Vůči kontrolním zjištěním uvedených v protokolech o kontrole neuplatnil účastník řízení žádné námitky.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolních spisech sp. zn. 05585/2015-ERU a sp. zn. 07118/2015-ERU, které byly převzaty do správního spisu dne 27. října 2015, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětných jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

V rámci kontroly vedené pod sp. zn. 05585/2015-ERU bylo zjištěno, že práce na stavbě „Oprava kanalizace Pístovice, STOKA AF“ (dále jen „stavba I“) prováděl právě účastník řízení v postavení zhotovitele. Objednatelem prací pak byla společnost Vodovody a kanalizace Vyškov, a.s., se sídlem Brněnská 410/13, Vyškov-Město, 682 01 Vyškov, IČ: 49454587. Vzájemné vztahy mezi těmito subjekty byly před započítáním zemních prací upraveny smlouvou o dílo č. [REDAKCE] ze dne 23. března 2015.

Dne 9. července 2014 vydal správce plynárenského zařízení k stavbě I stanovisko zn. [REDAKCE] s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení. Vytyčení polohy plynárenského zařízení bylo vyznačeno v terénu dne 10. dubna 2015, o čemž byl téhož dne vyhotoven protokol č. [REDAKCE], a to s platností 2 měsíce. V uvedeném protokolu bylo mimo jiné uvedeno, že naměřené hloubky plynovodu jsou toliko orientační. Účastník řízení převzal staveniště dne 24. března 2015, o čemž byl téhož dne sepsán zápis o předání a převzetí staveniště, v němž bylo (mimo jiné) uvedeno pod bodem 2 upozornění, že v místě zamýšlených zemních prací se nachází souběh a křížení plynovodů. Vlastní existence plynárenského zařízení tak byla účastníkovi řízení před vlastním zahájením zemních prací prokazatelně známa.

Dne 7. května 2015 došlo v obci Račice - Pístovice (okres Vyškov) u domu č. p. 172 při strojním provádění zemních výkopových prací souvisejících s realizací stavby I, resp. při výstavbě kanalizace, k prokopnutí středotlakého plynovodu PE DN 63, a tím k poškození tohoto plynárenského zařízení. Účastník řízení, resp. jeho zástupce, kontrolnímu orgánu na jednání v rámci kontroly Úřadu konaném dne 3. července 2015 potvrdil, že k poškození plynárenského zařízení došlo v důsledku provádění zemních prací prostřednictvím zemního stroje, typ Mecalac, a to zejména z toho důvodu, že vedení plynárenského zařízení procházelo místem křížení s kanalizačním řádem, resp. v hloubce, která nebyla zaměstnanci účastníka řízení předpokládána. O poškození plynárenského zařízení byl proveden zápis do stavebního deníku, a to na list č. [REDAKCE]. Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly účastníkem řízení řádně uhrazeny, což účastník řízení doložil výpisem z účtu.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Důsledkem poškození plynárenského zařízení byl, dle protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 7. května 2015 a protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 13. května 2015, únik 460 m³ plynu do ovzduší za dobu 20 minut. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávky plynu 11 konečným zákazníkům (kategorie Domácnost). Z protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] je rovněž zřejmé, že k porušení plynárenského zařízení došlo prostřednictvím zemního stroje, typ Mecalac, tedy shodně s výše uvedeným tvrzením účastníka řízení.

V rámci kontroly vedené pod sp. zn. 07118/2015-ERU bylo zjištěno, že práce na stavbě „II/377 Brťov – průtah“ (dále jen „stavba II“) prováděl právě účastník řízení v postavení zhotovitele. Objednatelem prací pak byla Správa a údržba silnic Jihomoravského kraje, příspěvková organizace kraje, se sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, Veveří, 602 00 Brno, IČO: 70932581. Vzájemné vztahy mezi těmito subjekty byly před započítím zemních prací upraveny smlouvou o dílo č. smlouvy objednatele [REDAKCE], ze dne 26. března 2015.

Dne 18. ledna 2012 vydal správce plynárenského zařízení ke stavbě II vyjádření zn. [REDAKCE] s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení. Vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu bylo provedeno barvou na osu potrubí dne 22. dubna 2015, o čemž byl téhož dne vyhotoven protokol. Účastník řízení převzal staveniště dne 9. dubna 2015, o čemž byl téhož dne sepsán zápis o předání a převzetí staveniště. Vlastní existence plynárenského zařízení tak byla účastníkovi řízení před vlastním zahájením zemních prací prokazatelně známa.

Dne 1. června 2015 došlo v obci Brťov na ulici Tišnovská u nemovitosti č. p. 48 při strojním provádění zemních výkopových prací souvisejících s realizací stavby II, resp. při výstavbě nové kanalizační vpusti, k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE dn 25. Dle vyjádření účastníka řízení nebylo plynárenské zařízení v místě poškození obsypáno pískem, ani označeno výstražnou folií a k jejímu poškození došlo také z důvodu, že toto plynárenské zařízení bylo uloženo v bezprostřední blízkosti budované kanalizační vpusti. O poškození plynárenského zařízení byl proveden zápis do stavebního deníku, a to na list č. [REDAKCE].

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Důsledkem poškození plynárenského zařízení byl, dle protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 1. června 2015 a protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 1. června 2015, únik 29 m³ plynu do ovzduší za dobu 10 minut. V důsledku poškození plynárenského zařízení nedošlo k přerušení dodávky plynu žádným odběratelům. Z výše uvedeného protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení je rovněž zřejmé, že k porušení plynárenského zařízení došlo prostřednictvím zemního stroje – pásového bagru.

Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly účastníkem řízení řádně uhrazeny, což účastník řízení doložil výpisem z účtu.

Správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona. V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona.

V projednávaných případech je znakem skutkové podstaty správního deliktu poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V obou projednávaných případech není na základě získaných podkladů pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl zemní práce, v jejichž důsledku došlo k poškození dvou plynárenských zařízení.

V příkazním řízení bylo přitom prokázáno z podkladů ve spise, že účastník řízení v obou případech věděl, že činnost provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení, když měl k dispozici stanoviska správce plynárenských zařízení k existenci sítí a v obou případech bylo provedeno vytyčení plynárenských zařízení v terénu. V rámci příkazního řízení bylo přitom zjištěno, že v prvním případě použil k provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení v rozporu s podmínkami správce distribuční soustavy zemní stroj, typ Mecalac, v druhém z obou projednávaných případů při provádění zemních prací rovněž použil v rozporu s podmínkami správce plynárenské soustavy zemní stroj – pásový bagr. Správní orgán konstatuje, že skutečnost, že dle tvrzení účastníka řízení nebyla plynovodní přípojka opatřena výstražnou folií, ani obsypána pískem (1. případ) nemá na odpovědnost účastníka řízení za spáchaný správní delikt vliv a nemůže být liberačním důvodem, a to zejména s ohledem na objektivní odpovědnost za spáchaní správního deliktu a také na skutečnost, že celý prostor okolo plynárenského zařízení v rozsahu 1 m od půdorysu je tvořen ochranným pásmem a činnost v tomto prostoru je nutné provádět ručně s maximální opatrností tak, aby k poškození plynárenského zařízení nedošlo.

Správní orgán poukazuje na skutečnost, že charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o tzv. objektivní odpovědnost, kdy je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu svých činností počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na ochraně zařízení plynárenské soustavy a zájem na bezporuchové dodávce zemního plynu pro odběratele. To v praxi znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské soustavy je nutno konat tuto pracovní činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, by nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození.

Účastník řízení tak nepostupoval ani v jednom případě s maximální opatrností, přestože věděl, že se nachází v ochranném pásmu plynárenského zařízení a jeho bezprostřední blízkosti, když v obou případech došlo k poškození plynárenského zařízení, nadto v důsledku provádění zemních prací prostřednictvím zemního stroje.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky správního deliktu, neboť v jeho jednání lze shledat také společenskou nebezpečnost (škodlivost), spočívající

v prvním z případů v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení, úniku plynu a přerušení dodávky plynu 11 odběratelům. V druhém z projednávaných případů v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení a úniku plynu.

Správní orgán se v rámci příkazního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání správního deliktu ve smyslu ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, a dospěl k závěru, že účastník řízení s ohledem na výše uvedené nevyvaloval veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání dvou správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.

Jednání, kdy stejný subjekt spáchal dva nebo více deliktů dříve, než byl za některý z nich pravomocně potrestán, je označováno jako souběh správních deliktů. V tomto případě se jednalo o vícečinný souběh stejnorodý, kdy se pachatel více skutky dopustil opakovaně naplnění téže skutkové podstaty. Jelikož energetický zákon neřeší otázku, jak postihnout delikventa, který se jedním skutkem dopustil více správních deliktů, vycházel správní orgán na základě analogie z ust. § 12 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, který takovýto případ řeší užitím zásady absorpční. Podle citovaného ustanovení zákona o přestupcích se za více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží sankce podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji postižitelný.

Správní orgán přitom jako závažnější vyhodnotil jednání účastníka řízení ze dne 7. května 2015, kdy došlo v důsledku poškození středotlakého plynovodu PE dn 63 k úniku většího množství plynu a současně k přerušení dodávky 11 odběratelům. Správní orgán poukazuje na skutečnost, že větší množství uniklého plynu do ovzduší je nutné hodnotit jako závažnější zejména z pohledu bezpečnosti osob a majetku. Současně toto protiprávní jednání účastníka řízení bylo vyhodnoceno jako závažnější také z důvodu větší energetické důležitosti poškozeného plynárenského zařízení – plynovodu.

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Při stanovení výše pokuty postupoval správní orgán v souladu s ust. § 91d odst. 2 energetického zákona.

V řízení bylo prokázáno, že účastník řízení měl k dispozici stanovisko správce plynárenského zařízení k zájmovému území stavby a správcem plynárenského zařízení bylo provedeno vytyčení plynárenského zařízení v terénu. Účastník řízení však v rozporu s podmínkami správce pro provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenských zařízení prováděl zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení prostřednictvím zemního stroje, nikoli ručně s maximální opatrností tak, aby k poškození plynárenského zařízení nedošlo. Tuto skutečnost je tak třeba považovat za okolnost, která závažnost správního deliktu zvyšuje.

Z pohledu zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenských zařízení je třeba konstatovat, že následky (typ poškozeného plynárenského zařízení, množství

uniklého zemního plynu) správního deliktu byly v tomto konkrétním případě středně významné a závažnost spáchaného správního deliktu lze z tohoto pohledu hodnotit jako relativně vyšší. Tyto okolnosti zvyšují závažnost správního deliktu.

Jako polehčující okolnost hodnotí správní orgán bezprostřední snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení a úhradu způsobené škody provozovateli distribuční soustavy.

Správní orgán při ukládání pokuty jako přitěžující okolnost zohlednil, že se účastník řízení dopustil spáchání dvou správních deliktů, které jsou posuzovány v souběhu.

Při stanovení výše pokuty je nutné též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. Účastník řízení již v minulosti byl uznán vinným ze spáchání správního deliktu ve věcné působnosti úřadu, a to příkazem č. j. 08351-9/2013-ERU ze dne 19. července 2013 (pokuta ve výši 50 000 Kč), a to konkrétně ze spáchání správního deliktu dle totožného ustanovení jako v tomto příkazním řízení, což hodnotí správní orgán jako výrazně přitěžující okolnost.

Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu pouze ve výši, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. u samotné spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň ji považuje za odstrašující, a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

JUDr. Zuzana Šmídová, v. r.
ředitelka odboru správních řízení